

Langzaam, zo snel als zij konden

Toon Tellegen

bron

Toon Tellegen, *Langzaam, zo snel als zij konden*. Em. Querido's Uitgeverij, Amsterdam 1990 (3de druk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/tell003lang01_01/colofon.htm

© 2004 dbnl / Toon Tellegen / Mance Post

[I]

‘FLADDEREN,’ VROEG DE ZWAAN AAN DE VLINDER, ‘HOE doe je dat toch? Dat probeer ik nou zo vaak.’

Hij steeg op van de grond aan de oever van de rivier en probeerde te fladderen, maar het leek nergens op.

‘Pas maar op,’ zei de vlinder. ‘Straks stort je nog neer.’

Mistroostig ging de zwaan weer zitten.

‘Ik begrijp er niets van,’ zei hij.

‘En toch is het heel eenvoudig,’ zei de vlinder. Hij fladderde even om de zwaan heen en ging op de top van een grasspriet zitten.

De zwaan liet zijn hoofd in zijn veren zakken en keek somber naar de grond.

‘Je moet eerst je gedachten laten fladderen, zwaan,’ zei de vlinder. ‘Dan pas jezelf.’

De zwaan zweeg. Hij wist niet of hij nu boos zou worden of verdrietig of onverschillig.

‘Kijk,’ zei de vlinder, ‘je denkt aan honing, hm lekkere honing, en dan meteen daarna denk je aan boomschors en dan aan het nijlpaard en dan aan kroos, aan een krukje, aan zand, aan een schaar, aan rozen, het geeft niet wat, als je maar meteen aan iets anders denkt als je ergens aan denkt...’

‘Dan kan ik niet,’ zei de zwaan, wiens gedachten altijd statig waren alsof zij langs lange lanen schreden en slechts met vaste tussenpozen minzaam knikten naar oude herinneringen.

‘Nee,’ zei de vlinder. ‘Maar je kunt het wel leren.’

En zo, op die warme, wolkeloze dag, aan de oever van de rivier, kreeg de zwaan les van de vlinder. Hij leerde van de hak op de tak te springen, rommelig te zijn, nooit iets zeker te willen weten, maar ook nooit iets over te slaan.

‘Iets is niets,’ zei de vlinder. ‘Dát wel. Maar alles is wel alles.’

‘En niets?’ vroeg de zwaan.

‘Dat zei ik net,’ zei de vlinder. ‘Dat is iets.’

Er vielen gaten in de gedachten van de zwaan, flarden raakten er los en woeien weg, en tegen het eind van de middag was niet een van zijn gedachten meer statig of recht. Met grote ogen keek hij om zich heen, zijn hart bonsde, en toen de vlinder hem opeens een duw gaf sprong hij op en fladderde hij rond, totdat hij op de grond viel.

‘Au,’ zei hij. Maar hij lachte.

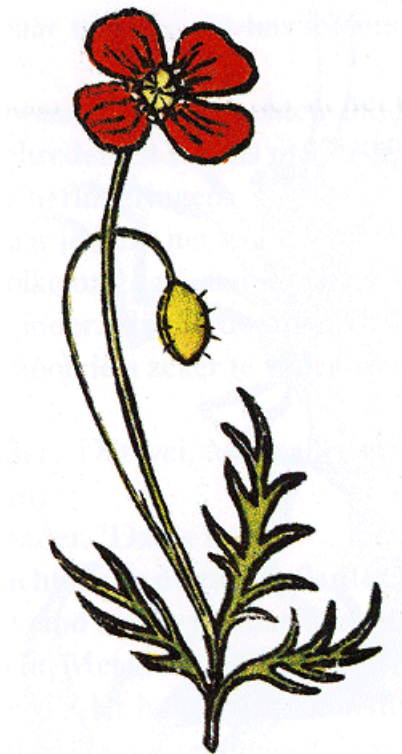
‘Zie je wel!’ zei de vlinder. ‘Nu kun je misschien nooit meer over de horizon verdwijnen of boven de wolken opstijgen, en ook zul je misschien nooit meer urenlang kunnen doorvliegen. Maar je kunt fladderen!’

De zon ging juist onder en samen fladderden zij rond door de dunne avondnevels. Zij doken onder een paardebloem door, beschreven lussen tussen de takken van de wilg en wensten elkaar ten slotte geluk met alles.

‘Wat was alles ook maar weer?’ vroeg de zwaan, terwijl hij een scherpe bocht nam en rakelings langs een klaproos scheerde.

‘Alles,’ zei de vlinder.

‘O ja!’ zei de zwaan. ‘Hoe kon ik dat nou vergeten.’

[III]

DE Vlieg vloog tegen de mug aan, midden in de lucht.

‘Ik was in gedachten verzonken...’ zei de vlieg en streek zijn vleugels recht.

‘Ik ook! Wat toevallig!’ zei de mug die een bult op zijn voorhoofd had. ‘In welke gedachten was jij verzonken?’

‘In mooie gedachten,’ zei de vlieg.

‘Ik ook! Wat leuk!’ zei de mug.

Zij gingen naast elkaar tegen een muurtje zitten, en de mug haalde een boek met gedachten te voorschijn en begon het voorzichtig door te bladeren.

‘Kijk,’ zei hij, halverwege het boek, ‘in dié gedachten verzink ik altijd.’

De vlieg bekeek die gedachten van boven naar beneden. Hij kende ze wel. Mooie gedachten waren het.

‘Sla eens om,’ zei hij.

De mug sloeg één bladzijde om.

‘Ja!’ zei de vlieg. ‘Die gedachten. Daar verzink ik altijd in.’ Hij wees een paar prachtige gekleurde gedachten aan en zoemde vergenoegd.

‘Ja,’ zei de mug, ‘dat zijn ook mooie gedachten. Dat vind ik ook.’

Zij kropen dicht tegen elkaar en keken verder in het boek.

‘Wat is dat voor gedachte?’ vroeg de vlieg en wees een dikke kronkelige gedachte aan.

‘Dat is een slechte gedachte,’ zei de mug. ‘Heb jij die nooit?’

‘Nee,’ zei de vlieg, aarzelend, ‘zo’n gedachte kan ik me niet herinneren.’

‘O,’ zei de mug. ‘Je wordt helemaal rood van binnen van die gedachte, als je hem lang genoeg hebt.’

‘Nee,’ zei de vlieg toen. ‘Die gedachte heb ik nooit.’ Want hij was nog nooit van binnen rood geweest. Dat wist hij zeker.

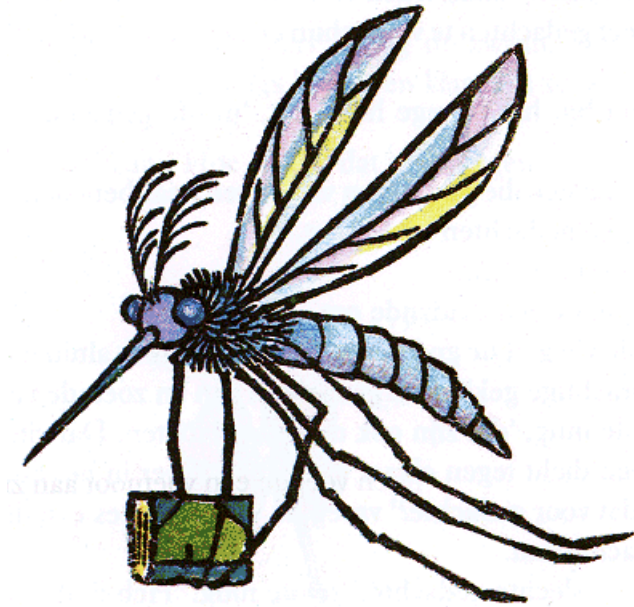
Zo bladerden zij verder en zagen nog talloze gedachten. Diepe gedachten, zware gedachten, een paar zwarte gedachten - ‘dat zijn noodlottige gedachten,’ zei de mug die het boek goed kende - en ook luchtige, lichtblauwe en rare gedachten.

‘Ik wist niet dat er zoveel gedachten waren,’ zei de vlieg, toen de mug de laatste bladzijde omsloeg.

‘Ja,’ zei de mug. ‘En dit is nog maar deel één.’

Zij schudden hun hoofd, namen afscheid van elkaar en vlogen elk een andere kant op.

De avond viel, dunne witte nevels maakten zich los van de grond en begonnen rond te dwalen, tussen de bomen, alsof zij iets zochten. Het was midden in de zomer, midden in het bos.

[III]

‘NIEMAND WEET NATUURLIJK WAAR IK WOON!’ RIEP DE egel en hij sloeg zichzelf voor zijn voorhoofd. ‘Vandaar dat ik nooit post krijg!’

Hij zat in een hoek van zijn kamer onder de struik en dacht na over zijn eenzaamheid. Niet dat hij iemand wilde zien, maar hij wilde wel graag eens iets van iemand horen.

Plotseling wist hij wat hem te doen stond. Hij stak zijn stekels op en liep naar de berk, niet ver van de struik. Daar kraste hij in de bast, met een van zijn scherpste stekels:

*Brieven voor mij gaarne hier bezorgen.
Egel*

Een klein pijltje wees de plaats aan waar hij zijn post verwachtte: in het mos onder de berk.

Tevreden liep hij weer naar huis. Maar plotseling bedacht hij dat sommige brieveschrijvers zichzelf graag uitnodigen zonder op een antwoord te wachten, of zelfs ongevraagd langskomen. En dat is mij te veel, dacht de egel. Ook al wist hij niet wat precies genoeg voor hem was.

Hij liep terug naar de berk en voegde een voetnoot aan zijn mededeling toe:

Alleen brieven, niet zelf komen.

En even later, toen hij al bijna thuis was, bedacht hij dat brieven vaak uitnodigingen bevatten voor verjaardagen en andere feesten. Hij holde terug naar de berk en schreef een nieuwe voetnoot:

Geen uitnodigingen.

Toen wreef hij zich tevreden in zijn handen, liep terug naar zijn huis en besloot om de volgende ochtend vroeg te gaan kijken of er al post was.

Die middag kwam de eekhoorn toevallig langs de berk en las de mededeling van de egel.

Ach, dacht hij, wat zou ik de egel graag eens opzoeken. Waar zouden we het allemaal niet over kunnen hebben... En wat zou het gezellig zijn als hij morgen op mijn verjaardag kwam!

Maar toen hij de voetnoten had gelezen wist hij dat daar niets van kon komen. Hij pakte een los stuk berkebast, dacht lang na en schreef toen:

*Beste egel,
Hoi!
Eekhoorn*

Meer wist hij niet te bedenken, en hij vond het eigenlijk een brief van niets. Maar omdat hij hem toch beter vond dan geen brief legde hij hem in het mos onder de berk.

De volgende ochtend vond de egel hem daar.

Er sprongen tranen in zijn ogen toen hij hem las. Beste egel, las hij telkens weer, beste egel, beste egel. Ik ben een beste egel, dacht hij.

En om dat niet te vergeten prikte hij de brief aan de onderste stekel van zijn voorhoofd, zodat hij vlak voor zijn ogen hing en hij dus altijd kon lezen, als hij daar zijn twijfels over had, dat hij een beste egel was.

Wat is het heerlijk om post te krijgen, dacht hij die avond in zijn bed in zijn kamer onder de struik. En hij sliep in zonder zich te storen aan het feestgedruis dat van de verjaardag van de eekhoorn afkomstig was.

[IV]

VER WEG IN DE OCEAAN, DICHT BIJ DE BODEM VAN EEN trog, tussen een paar rotsen, woonde de potvis. Hij lag roerloos in het diepe water en keek voor zich uit. Hij had het gevoel dat hij iets niet uit het oog mocht verliezen, maar hij wist niet wat. Nog nooit had hij zijn ogen gesloten. Misschien kijk je maar één keer om je heen, dacht hij.

Hij lag daar helemaal alleen en kreeg zelden bezoek. Als hij er goed over nadacht kreeg hij eigenlijk nooit bezoek en was er zelfs nog nooit iemand bij hem langs geweest. Hij wist ook niet hoe iemand eruit zou zien. Een heel enkele keer zuchtte hij. Dan kwam er wat zand van de bodem los en werd het water om hem heen troebel. Dat vond hij een gevaarlijke toestand en dan zei hij tegen zichzelf: alstjeblieft, je mag alles doen, maar niet zuchten. Dan gingen er jaren voorbij tot hij zich plotseling zo maar vergat en weer zuchtte. Nu doe je het weer! zei hij dan tegen zichzelf, terwijl zandkorrels in zijn ogen prikten. En ik heb nog zo gezegd...

De potvis vermoedde dat hij daar eeuwig zou liggen.

Maar op een dag dwarrelde er een briefje naar beneden, dwars door de oceaan heen, met een steentje eraan, zodat het goed zonk. Het bleef voor de potvis op de bodem van de oceaan liggen.

Wat is dat nou? dacht de potvis. Een briefje! Daar heb ik nog nooit van gehoord. En ik weet niet eens of ik kan lezen. Hij maakte het briefje open en tot zijn geluk bleek hij te kunnen lezen. Hij las:

Beste potvis,

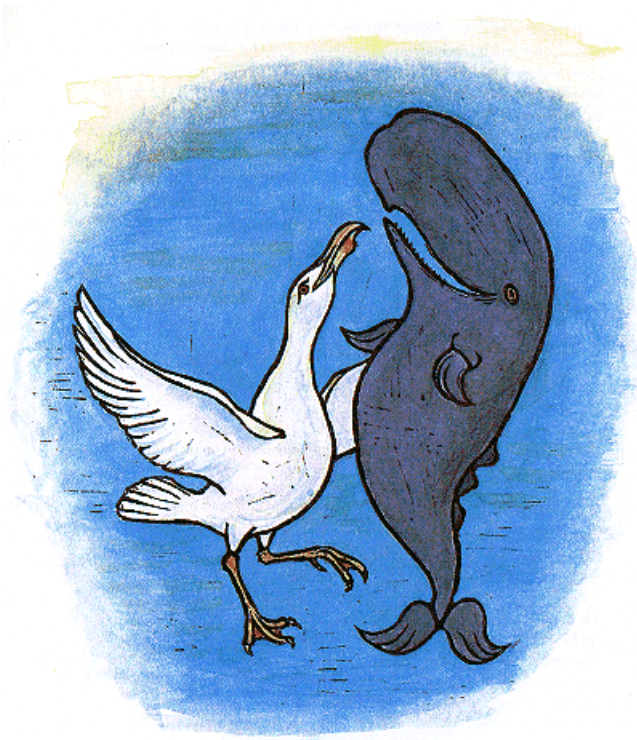
Ik weet niet zeker of je bestaat, maar ik nodig je wel uit voor mijn feest.

Morgen op het strand. Als je bestaat, kom je dan?

De meeuw

De potvis was zo verbaasd dat hij diep zuchtte en even de hele wereld uit het oog verloor. Maar hij vond dat niet erg, want hij kon maar aan één ding denken. Een feest: daar ontmoet ik dus iemand! Hij vroeg zich af of hij iemand wel zou herkennen, als hij iemand zag, en of hij iets mee moest brengen, of iets aan moest doen.

Schuin voor hem lag een stuk koraal, rood en glanzend, en hij dacht dat iemand dat wel mooi zou vinden. Hij stopte het onder een vin en begon in de richting van het strand te zwemmen.

Hij keek nog één keer om. Ik vraag me af of ik hier nog terugkom, dacht hij. Want hij wist niet wat een feest was en hoe lang een feest duurde. Misschien gaat een feest wel nooit voorbij, dacht hij. Weet je wat, zei hij tegen zichzelf, we zien wel.

En uit de diepste diepte van de oceaan zwom hij naar het strand. Vroeg in de avond kwam hij daar aan. Hij stak zijn hoofd boven de branding uit en zag dat het hele strand versierd was met algen, wier en schelpen, en met andere dingen die hij nog nooit had gezien. En hij zag de maan, hoog in de lucht, en de sterren. En voor het eerst deed hij even zijn ogen dicht. Hij wist niet waarom. Er rolde iets uit, langs zijn wangen. Vreemd, dacht hij. En wat bonst er zo in mij?

De meeuw zag hem. ‘Potvis!’ riep hij. ‘Jij bent het!’

Hij vloog op hem af. Dat is dus iemand, dacht de potvis. De meeuw nam hem mee naar de rand van het water en liet hem plaats nemen in een kuil. En die avond ontmoette hij de haai, de walvis en de rog, en de stern zag hij en de albatros, en laat op de avond zelfs de mier.

Ik moet dit goed onthouden, dacht hij, maar hij wist niet waarvoor. Midden in de nacht bereikte het feest zijn hoogtepunt en vroeg de meeuw of de potvis met hem wilde dansen.

‘Dat is goed,’ zei de potvis.

Zij maakten hun rug recht, en de potvis legde een vin op de schouder van de meeuw, terwijl de meeuw een vleugel om zijn middel sloeg.

Toen dansten zij, zwijgend en ernstig, op het maanovergoten strand, op de klanken van een langzame branding. Iedereen hield zijn adem in en dacht: zo is er nog nooit gedanst.

De meeuw en de potvis dansten het hele strand over, tot aan de duinen, en weer terug, langs het water, en zij besloten hun dans met een sprong die zo hoog was dat zij wel in de lucht leken te verdwijnen. Toen ploften zij weer op het natte zand neer. Misschien, dacht de potvis, ben ik wel gelukkig nu. Wat hem betreft mocht de tijd verder stilstaan, die nacht, midden op het strand op het feest van de meeuw.

[V]

OP EEN OCHTEND ZAT DE EEKHOORN OP DE TAK VOOR ZIJN deur naar de horizon te kijken. Het was koud en de eekhoorn wachtte ongeduldig op de zon.

Maar toen de zon boven de horizon verschenen was zag hij opeens dat iemand hem wegrolde.

‘Hola!’ riep de eekhoorn, zo hard als hij kon.

De zandkrab - want hij was het - bleef staan en keek naar de eekhoorn.

‘Ja?’ zei hij.

‘Wat doe je daar?’ vroeg de eekhoorn.

‘Ik neem de zon mee,’ zei de zandkrab.

‘De zon mee? Waarom? Dat gaat zo maar niet.’

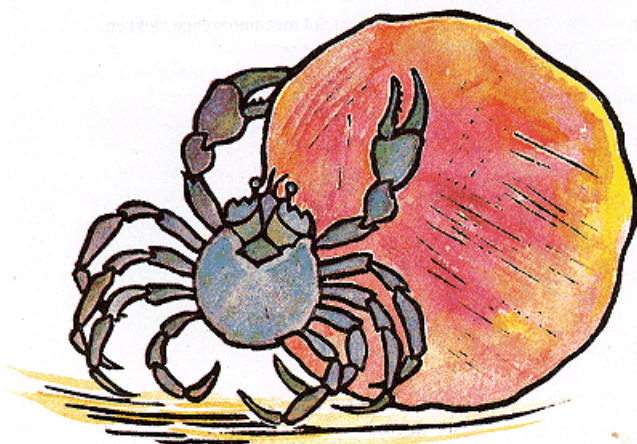
‘Hij is kapot. Ik moet hem repareren.’

‘Waar?’

‘Bij mij thuis.’

‘Maar...’ riep de eekhoorn nog, maar de zandkrab was al met zon en al achter de horizon verdwenen.

Het werd weer donker en koud. Weliswaar kwam even later de

maan weer op en begon uit alle macht te schijnen, maar echt branden en stralen kon hij niet.

Er gingen enkele dagen voorbij. De maan scheen onafgebroken, maar iedereen kreeg ruzie met iedereen, barstte zo maar in snikken uit of beet op zijn nagels van verdriet.

‘Zo gaat het niet langer,’ zei de mier.

‘Nee!’ gilte de giraffe die nog nooit gegild had.

En toen er een nieuwe ochtend aanbrak zonder dat de zon te voorschijn kwam, gingen de eekhoorn en de mier op weg om de zandkrab te vinden.

Zij zochten overal en vonden hem ten slotte in de woestijn, achter een rots. Daar had hij een werkplaats waar hij van alles repareerde: bliksemschichten, vloedgolven, hagelstenen, lava, orkanen en nog veel meer.

Hij zag de mier en de eekhoorn niet aankomen, verdiept als hij was in een gebroken donderwolk die hij probeerde te lijmen.

‘St,’ zei de mier.

‘Daar ligt de zon!’ fluisterde de eekhoorn.

Hij wees naar de zon die achteraf, naast de rots, tussen allerlei afval lag: stukken boomschors, graspollen, blikken, stoelpoten, snavels en matrassen. Hij zag er bleek uit, en zat vol met smoezelige vlekken.

‘Wat is hij mager!’ fluisterde de eekhoorn.

De mier stapte naar voren, schraapte zijn keel en zei: ‘Eh... zandkrab.’

De zandkrab keek op en zei: ‘Hé, mier, wat gezellig. Was je toevallig in de buurt?’

‘Nee,’ zei de mier, ‘ik was niet in de buurt, maar ik vroeg me af wat je eigenlijk met de zon van plan bent.’

‘O de zon,’ zei de zandkrab. ‘Ja. Ik heb geprobeerd hem te maken. Maar het is onbegonnen werk. Hij is zo dun. Je hoeft maar naar hem te wijzen of hij scheurt al!’

‘Maar wat moeten we nou?’ vroeg de mier. ‘Zo zonder zon...’

‘Ik heb wel iets anders,’ zei de zandkrab. ‘Wel ja.’ En hij haalde een soort groene knikker uit zijn zak, met dikke zwarte stekels eraan.

‘Wat is dat?’ vroeg de eekhoorn.

‘Zo maar iets,’ zei de zandkrab. ‘Dat heb ik voor mijn plezier ge-

maakt. Misschien kun je het in de lucht hangen. Het is weer eens iets anders.'

'Dat ding in de lucht?' vroeg de mier.

'Ja,' zei de zandkrab. 'Er hangen zoveel rare dingen in de lucht. Weet je wat dit is?'

'Een vork,' zei de mier, terwijl de zandkrab een zilveren vork voor zijn gezicht hield.

'Precies,' zei de zandkrab. 'Een vork. Dit heb ik ook pas in de lucht gevonden. Hij was net bezig onder te gaan. Mooie vork, hè?'

De mier en de eekhoorn keken vol verbazing naar de vork die zij nooit aan de hemel hadden zien hangen.

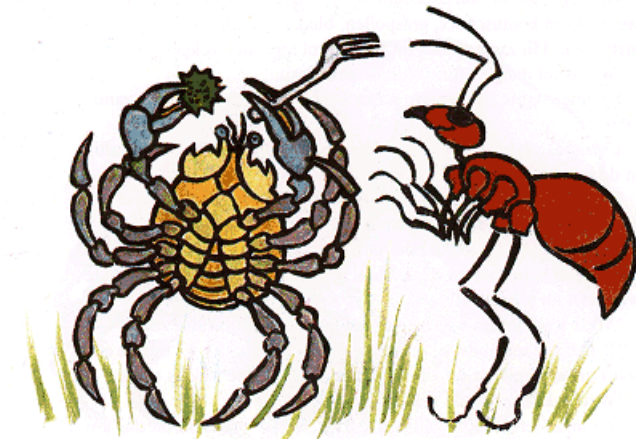
'Hing hij echt in de lucht?' vroeg de eekhoorn.

'Ja hoor,' zei de zandkrab.

'Niet soms erachter?'

'Nee hoor, echt midden in de lucht. Ach, er hangt daar zoveel.'

'Wat betreft de zon, zandkrab,' zei de mier, 'we willen hem toch

liever mee terug nemen. Dat groene ding, nee, dat zegt mij niks.'

'Neem maar mee, hoor,' zei de zandkrab. 'Maar ik weet niet hoe lang hij het nog doet. Het kan best zijn dat hij opeens uitgaat of niet meer boven de horizon uit kan komen.'

'Ja,' zeiden de mier en de eekhoorn.

Zij haalden de zon uit de afvalhoop en zeulden hem mee naar de horizon, wachtten tot het weer ochtend werd en legden hem toen heel voorzichtig neer. Toen liepen zij achteruit.

Even later begon de zon heel langzaam te rijzen en werd het weer licht en warm in het bos.

De mier en de eekhoorn sloegen elkaar op de schouders en overal in het bos werden ruzies bijgelegd, tranen gedroogd en woede en wanhoop vergeten.

Het werd een zachte dag, niet heel warm, maar wel heel mooi. En de hele middag lagen de mier en de eekhoorn op hun rug aan de oever van de rivier en lieten de zon op hun bleke wangen schijnen.

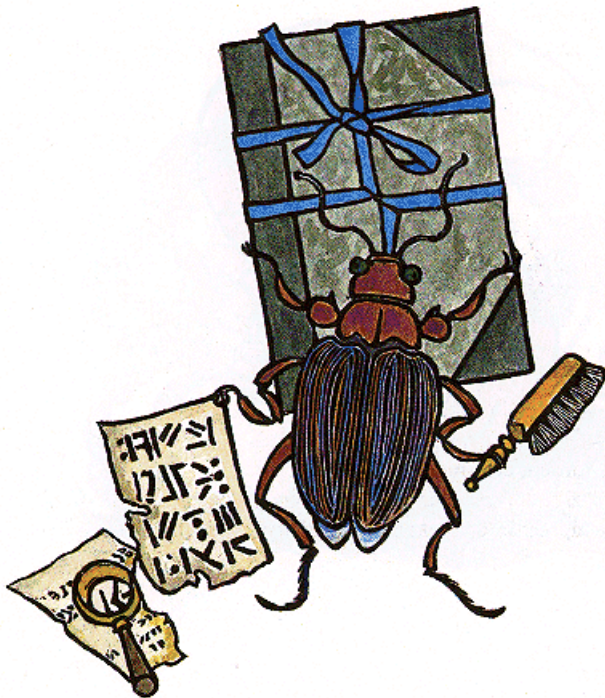

[VI]

IN EEN HOEK VAN HET BOS ONDER DE WILGEROOS IN EEN klein huisje van kiezelstenen en zwarte aarde bewaakte de tor geheimen.

De deur van het huisje zat altijd op slot en de ramen waren dichtgespijkerd. De geheimen lagen op lange planken. De tor had ze zorgvuldig onderverdeeld en apart gelegd. Op de bovenste plank lagen de valse geheimen. De tor liet ze daar met rust. Maar, zei hij dikwijls tegen zichzelf, het zijn niet de minste geheimen. De minste geheimen had hij al lang de deur uit gegoooid, op een gure ochtend. De wind had ze her en der laten neerdwarrelen. Ach, dacht de tor, wie weet heeft iemand er nog wat aan.

Op de tweede plank lagen de onoplosbare geheimen. Vaak stond de tor langs de enorme verzameling geheimen op die plank te kijken en elke dag werden er nieuwe onoplosbare geheimen bezorgd. Spoedig, dacht de tor, heb ik geen plaats meer voor ze. En wat dan? Hij brak zijn hoofd over die vraag, maar wist het antwoord niet.

Op de onderste plank lagen de geheimen die weldra ontrafeld zouden worden. De tor kon het niet laten telkens even met zijn vinger in die geheimen te porren. Wie, zei hij dan, glimmend van ongeduld, wie van jullie zal de eerste zijn?

Hij kon dat nooit raden. Maar plotseling, midden op een ochtend of ook wel 's nachts, als het woei en het huisje kraakte, dan hoorde hij een doffe knal en raakte een geheim ontrafeld. De tor sprong er dan op af, ook al moest hij uit het diepst van zijn slaap te voorschijn komen, en bekeek de oplossing die daar dan opeens zichtbaar was. Ach ja, zei hij dan, ik had het kunnen weten.

Die woorden had hij geleerd van de hagedis die vóór hem de geheimen had bewaakt en af en toe nog wel eens langskwam.

‘In mijn tijd,’ vertelde de hagedis op een keer, ‘had je nog hele grote geheimen.’

‘O ja?’ vroeg de tor. ‘Wat is daarmee gebeurd?’

‘Ik heb ze weggedaan,’ zei de hagedis. ‘Ze waren veel te groot. Ze pasten nergens in. Eén zo'n geheim en dan was meteen een hele plank vol.’

‘Dat zou ik nooit hebben gedaan,’ zei de tor.

‘Wees maar blij,’ zei de hagedis. ‘Bovendien,’ voegde hij daar fluisterend aan toe, ‘waren het geen leuke geheimen!’

Maar de tor vond het zonde dat er geen grote geheimen meer waren en zei tegen de hagedis dat hij voortaan nergens meer tijd voor had, ook niet voor bezoek.

Zo zorgde de tor voor de geheimen. 's Ochtends stofte hij ze af, 's middags onderzocht hij nieuwe geheimen die van overal vandaan bezorgd werden en legde ze op de goede planken. En 's avonds waste hij zijn handen lang en zorgvuldig.

Hij deed zijn werk met plezier. Als iemand hem had aangeboden de waarheid te bewaken dan had hij daarvoor bedankt. Het enige wat ik ooit nog wel eens zou willen doen is niets, dacht hij.

De grootste zorg van de tor was dat hij vroeg of laat ruimte te kort zou komen of het werk niet meer alleen aan zou kunnen. Of dat hij nieuwsgierig zou worden, echt nieuwsgierig, met pijn en koorts. Dat zou verschrikkelijk zijn. Als hij daaraan dacht schudde hij zijn hoofd en was hij blij dat hij niet in de toekomst kon kijken.

[VII]

OP EEN DAG HAD HET NIJLPAARD ER ZO GENOEG VAN DAT hij grijs en log was dat hij de sprinkhaan aansprak en vroeg of hij met hem wilde ruilen.

‘Ja, dat is goed,’ zei de sprinkhaan. Het leek hem heerlijk om eens dik en tevreden te zijn en niet altijd op te hoeven letten of de wind je niet wegbliës. En bovendien meende hij dat het nijlpaard veel meer taart, snoep en honing op kon dan hijzelf, en dat wilde hij graag eens meemaken.

Dus ruilden zij.

Het was een mooie dag. De zon stond hoog aan de hemel en af en toe vloog er iemand voorbij, de reiger, de zwaan of de adelaar.

‘Hè, wat heerlijk,’ zei het nijlpaard, terwijl hij zijn vleugels voorzichtig naar achteren vouwde en luchtig over het bospad danste. Wat gaat dat makkelijk, dacht hij. Hij nam een sprong en vloog zelfs over een struik heen. Toen ging hij in de zon zitten, onder de berk, spreidde zijn vleugels uit en liet de zon op zijn rug schijnen. Ik denk, dacht hij, dat ik voorlopig zo blijf.

Even later kwam de mier voorbij en zag hem daar zo zitten.

‘Hallo, sprinkhaan,’ zei de mier.

‘Haha,’ zei het nijlpaard. ‘Ja, ik begrijp je vergissing, mier. Daar kun jij niets aan doen. Maar ik ben de sprinkhaan niet, ik ben het nijlpaard.’

De mier wreef zijn ogen uit, keek nog eens opnieuw, schraapte zijn keel en zei toen: ‘O. Dus jij bent het nijlpaard...’

‘Ja,’ zei het nijlpaard terwijl hij zijn voelsprietten introk en zijn groene jas probeerde dicht te knopen. ‘De sprinkhaan en ik hebben namelijk met elkaar geruild.’

‘O,’ zei de mier nogmaals.

‘Het is echt zo!’ tsjirpte het nijlpaard. ‘Je moet me geloven, mier!’

De mier wist niet wat hij daarop zeggen moest en liep door. En plotseling werd het nijlpaard bevangen door een grote somberheid. Alsof hij midden in een wolk stond. Ik ben echt het nijlpaard, dacht hij. Ik zie er wel uit als de sprinkhaan en misschien denk ik ook wel als de sprinkhaan, maar ik ben het nijlpaard. Trouwens, wat een jas is dit. Gaat niet eens goed dicht. En die voelsprietten, wat moet ik daar eigenlijk mee voelen? Lucht? Het nijlpaard stak zijn voelsprietten in de

lucht. Lucht, dacht hij, inderdaad. Maar dat kan ik ook wel zien. En wat heb ik trouwens aan lucht?

Het duurde niet lang of hij begon luid mopperend in de richting van de rivier te vliegen. Aan de rand van het bos botste hij bijna tegen de sprinkhaan die daar met lange tanden stond te grazen.

‘Dat ik dit nou lekker vind,’ zei de sprinkhaan. ‘Dat is toch verschrikkelijk.’

‘Nou...’ zei het nijlpaard. ‘Het is mooi gras, hoor. Het is dat ik nu geen trek heb...’

Zij stonden elkaar met scheve blikken aan te kijken. Het nijlpaard zocht naar knopen om zijn jas mee dicht te doen, en de sprinkhaan krabde aan zijn romp en had het gevoel dat er nergens een eind kwam aan zijn vel.

‘Eh...’ zei het nijlpaard. ‘Zullen we maar weer...’

‘Ja, dat is goed,’ zei de sprinkhaan.

Zij begrepen wat zij bedoelden, ruilden vliegensvlug weer om en schudden elkaar toen uitvoerig de hand.

‘Dank je wel, hoor.’

‘Dank je wel.’

Toen vloog de sprinkhaan weg en dook het nijlpaard met een tevreden duik in de rivier.

[VIII]

DE MOL EN DE EGEL ZATEN NAAST ELKAAR TUSSEN HET
kreupelhout aan de rand van het bos.

Het was een kille dag en zij spraken over wat zij graag eens één keer in hun leven zouden willen doen, al was het maar één keer.

‘Ik zou,’ zei de mol, ‘en dat meen ik, ik zou heel graag eens één keer al hollend mijn jas aandoen.’

Hij zweeg even, tuurde onder een paar takken door en ging verder: ‘Terwijl ik roep: Ik kom! En in de verte zou iemand op mij wachten. Nou goed dan, mol, zou hij zeggen. Schiet op. Ik wacht al uren. Maar hij zou wachten.’

De egel luisterde aandachtig, zoals altijd wanneer het over de verte ging of over onbekenden.

‘Maar of hij nou wacht of niet, egel, waar het om gaat is dat ik al hollend mijn jas zou aandoen.’

‘Wat heb je voor een jas?’ vroeg de egel.

‘Een hele mooie,’ zei de mol. ‘Maar die jas doet er niet toe. Het gaat erom dat ik hem al hollend zou aandoen.’

‘O,’ zei de egel.

‘Dus eerst een mouw, en dan tien passen later de andere mouw, en ondertussen waait de jas zo half achter me aan...’

‘Ja ja,’ zei de egel.

‘Maar,’ zei de mol en hij knikte somber, ‘echt hollen kan ik niet. Op zijn hoogst een sukkeldrafje, dat is alles wat ik haal.’

‘Ik kan ook niet goed hollen,’ zei de egel.

‘En op een sukkeldrafje mijn jas aanschieten: dat kán niet,’ zei de mol. ‘Dan vat ik nog liever kou.’

‘Dus...?’ vroeg de egel.

‘Dus zal ik nooit al hollend mijn jas aandoen,’ zei de mol.

‘Ja,’ zei de egel.

‘Nooit,’ zei de mol. ‘Dat beloof ik je, helaas.’

Grijze wolken dreven door de lucht boven het bos en de mol en de egel verzonken in een diep gepeins.

‘Ik wou dat het eens één keer heel gezellig was,’ zei de egel even later.

‘Maar dat kan toch?’ zei de mol.

‘O, zei ik dat hardop?’ zei de egel. ‘Dat was niet mijn bedoeling. Het

was zo maar een gedachte. Nee hoor, ik heb niets gezegd.'

Hij trok zijn hoofd russen zijn schouders terug. De eerste druppels van een reusachtige regenbui vielen naar beneden. En langzaam, zo snel als zij konden, sloften zij naar huis.

Maar toen de egel enige tijd later naar buiten ging om na te denken over de beslommeringen van de dag, zag hij plotseling de mol voorbijkomen. Het was meer dan een sukkeldraf, het leek wel hollen, terwijl hij bovendien een jas aanschoot.

Iets verderop viel de mol uitgeput om.

'Je bent helemaal buiten adem,' zei de egel.

'Het is gelukt,' hijgde de mol.

'Dat zou ik ook zo graag eens zijn,' zei de egel. 'Buiten adem.' En hij keek vol bewondering naar de mol die met een half aangetrokken jas breeduit op zijn rug naar lucht lag te snakken.

[IX]

OP EEN WANDELING NAAR DE ACHTERKANT VAN HET BOS
kwamen de mier en de eekhoorn bij een vervallen huis.

De mier klom op de rug van de eekhoorn en keek door het gebroken raam naar binnen.

‘Wat zie je?’ vroeg de eekhoorn.

‘Allemaal stof,’ zei de mier. ‘Alles zit onder het stof.’

‘Er heeft vast al lang niemand meer gewoond,’ meende de eekhoorn.

‘Laten we naar binnen gaan,’ zei de mier en sprong op de grond.

Hij duwde de knop van de voordeur naar beneden en stapte over de drempel.

Het was donker binnen, oud en verlaten. De eekhoorn stapte achter de mier aan en knipperde met zijn ogen.

‘Wie zou hier gewoond hebben?’ vroeg hij.

‘St,’ zei de mier.

Zij keken in het rond en raakten gewend aan het donker. De mier nam een boek dat op tafel lag in zijn hand en blies het stof eraf.

‘Kijk eens,’ zei hij.

De eekhoorn keek en las: VERGEETBOEK.

‘Wat is dat voor een boek?’ vroeg hij.

De mier sloeg het boek open. Op de eerste bladzijde stond een inhoudsopgave. De hoofdstukken heetten: Verleren, Vertrekken, Verliezen, Verlaten, Vervallen, Verflauwen, Verbleken en Verdwijnen.

‘Verdwijnen,’ mompelde de eekhoorn. ‘Laat dat eens zien.’

Hij pakte het boek beet en sloeg het op de laatste bladzijde open. Het leek wel alsof het boek daar het meest gelezen was.

De eekhoorn las: ... en ten slotte zal alles...

Er zat een scheur in die bladzijde alsof hij in grote haast was omgeslagen. De mier zei: ‘Niet verder lezen!’ en trok het boek uit de handen van de eekhoorn, sloeg het dicht en legde het op de grond in een hoek onder het stof.

De balken kraakten en het half open raam klepperde even.

‘De wind,’ zei de eekhoorn.

‘Nee,’ zei de mier. Het was windstil buiten.

‘Wie zou hier hebben gewoond?’ vroeg de eekhoorn.

‘Ik denk,’ zei de mier, ‘dat hier nooit iemand heeft gewoond.’

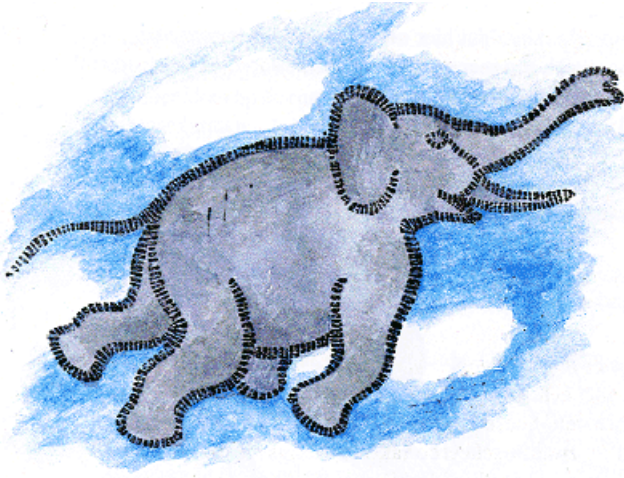
De eekhoorn trok een zeer ernstig gezicht en stapte achter de mier aan naar buiten. Zij liepen het bos in.

‘Niet omkijken,’ zei de mier.

De eekhoorn keek om en zag dat het huis verdwenen was. Er stond een bloeiende rozestruik. En een klein donker wolkje drong zich in de gedachten van de eekhoorn en bleef daar hardnekkig hangen.

[X]

OP EEN DAG HAD DE OLIFANT GENOEG VAN HET BOS. Altijd maar lopen, staan en weer lopen, dacht hij, nee, dat is eigenlijk niets voor mij. Ik ga vliegen.

Hij liep nog eenmaal door het hoge gras bij de rozestruik, botste nog één keer tegen de beuk en riep toen, zwaaiend met zijn slurf: ‘Tot ziens. Maar ik weet niet waar!’

De eekhoorn en de mier hoorden hem roepen en liepen op hem af.

‘Waar ga je heen?’ vroegen zij.

‘Zien jullie die wolk?’ vroeg de olifant en wees naar een klein wit wolkje. ‘Daarachter ga ik verdwijnen. En dan zie ik wel verder.’

‘Maar waar zijn dan je vleugels?’

‘Vleugels?’ vroeg de olifant. ‘Denk je dat ik vleugels nodig heb? Heb je wel eens een stofje gezien, of een berkeblad? Hebben die soms vleugels?’

De mier en de eekhoorn zwegen.

‘Nou dan,’ zei de olifant.

Er waren langzamerhand veel dieren samengestroomd op de open plek in het bos. Zij keken allemaal even ongelovig.

De olifant wierp zijn slurf omhoog, nam een aanloop en vloog de lucht in, tot boven de bomen. Het was een schitterend gezicht, een grijze wolk met een slurf, die zich boven het bos verhief.

‘Zien jullie wel?’ hoorden de dieren nog heel zacht, ver boven zich roepen. En de zwaluw scheerde rakelings langs hem heen en vloog naar beneden om te vertellen dat hij het echt was, de olifant, die daar vloog.

Het was een prachtige dag. De geur van hars kringelde tussen de bomen door en alles bloeide wat maar bloeien kon. De dieren die hun hoofd konden schudden schudden hun hoofd. En de anderen mompelden: ‘Niet te geloven.’

Toen hoorden zij een reusachtige klap, achter de bomen. Stof warrelde omhoog en even later klonk er een zwak en klaaglijk getrompetter.

Iedereen die kon knikken knikte. De mier riep: ‘Ga mee!’ en holde er met de eekhoorn op af.

Achter de bomen troffen ze de olifant aan, op de bodem van een gat in de grond. Hij zag er grauw en rimpelig uit, en zijn slurf was gebroken.

‘Ach olifant...’ zei de eekhoorn zacht.

‘Daar achter die wolk,’ kreunde de olifant, ‘daar kon je niet verder. Maar dat wist ik toch niet?!’

‘Nee,’ zei de eekhoorn en klopte hem voorzichtig op een schouder. ‘Dat kon jij niet weten.’

De olifant knikte en zuchtte toen zo diep dat alle bladeren in zijn buurt aan hun boom begonnen te ritselen.

[XI]

DE MIER EN DE KREKEL ZATEN AAN DE RAND VAN DE RIVIER en spraken over voelsprietten, avonturen, verjaardagen, honing en de zon.

Het was een warme dag en nadat zij urenlang met elkaar hadden gesproken zwegen zij en deden zij hun ogen dicht.

Maar na een tijdje schraapte de krekkel zijn keel. De mier meende dat de krekkel iets wilde gaan doen, maar hij verstond hem niet goed. Voor alle zekerheid zei hij binnensmonds: 'Nee, liever morgen.' Dat kan nooit kwaad, dacht hij.

'Morgen?' vroeg de krekkel. Hij deed zijn ogen open. 'Wat is dát nou weer?'

'Dat is de dag na vandaag,' zei de mier. 'Dus morgen.'

'Vandaag??' zei de krekkel. 'Nooit van gehoord.'

'Weet je niet wat vandaag is?' vroeg de mier.

'Nee,' zei de krekkel.

'Dat is nu,' zei de mier. 'Nu.' En hij tikte daarbij met zijn rechter voorpoot op de grond.

De krekkel keek naar het kleine kuiltje dat onder de voorpoot van de mier ontstond en zei: 'Nu??? Het wordt steeds mooier.'

De mier keek om zich heen en zijn oog viel op de kikker die juist op een blad van de waterlelie naar de lucht zat te staren.

'Kikker,' zei de mier. 'Je moet ons helpen.'

'Aha,' zei de kikker. Hij vond dat het mooiste woord dat hij kende en hij gebruikte het alleen als het hem onverwachts inviel.

'Jij weet toch wel wat nu is?' vroeg de mier.

Nu heel voorzichtig zijn, dacht de kikker, terwijl hij vriendelijk knikte.

'Ja hoor,' zei hij. 'Ja.' Dat is vast het beste, dacht hij, terwijl hij haastig zijn herinneringen afzocht naar iets dat nu kon zijn. De maan vond hij, de waterval, kroos, feesten, de reiger, maar nu...

'Zie je wel,' zei de mier. 'Iedereen weet wat nu is. Iedereen.'

'Behalve ik,' zei de krekkel. 'Wat leuk. Dan ben ik de enige. Dan moet je het me ook maar niet vertellen, mier.'

Hij stopte zijn vingers in zijn oren en holde met grote sprongen weg.

De mier bleef achter aan de oever van de rivier. De kikker verdween

voor alle zekerheid maar onder de waterlelie en de zon ging langzaam en voorzichtig onder, achter het bos.

Toen het ten slotte helemaal donker was vroeg de mier zich af of hij eigenlijk wel zeker wist wat nu was. Het is wel iets eigenaardigs, dat nu, dacht hij. Misschien is het wel iets anders. Er kwamen rimpels in zijn voorhoofd. Toen stond hij vlug op om de eekhoorn op te zoeken. Laat ik maar aan honing denken, dacht hij. Dát is nooit iets anders.

[XII]

MIDDEN IN HET BOS KWAMEN DE OLIFANT EN DE SLAK ELkaar tegen.

‘Hallo olifant,’ zei de slak.

‘Dag slak,’ zei de olifant.

Op dat moment begon het te regenen.

‘Kom maar even binnen,’ zei de slak.

‘Graag,’ zei de olifant en hij stapte het huis van de slak in. Het was warm en donker daar binnen, terwijl de regen op het dak kletterde.

‘Het is hier wel nauw,’ zei de olifant.

‘Ja,’ zei de slak. ‘Maar niet als ik alleen thuis ben.’

‘Ik vraag me af,’ zei de olifant die nauwelijks kon ademen, ‘wat erger is: nat of nauw?’

‘Ja,’ zei de slak, ‘wat zou eigenlijk erger zijn?’

‘Heb je hier nergens een raam?’ vroeg de olifant.

‘Als ik kijken wil ga ik altijd naar buiten,’ zei de slak.

De olifant knikte, maar het huis van de slak was net iets te klein daarvoor. De wanden kraakten, barstten en vielen in scherven uiteen.

‘Wat deed ik nou?’ vroeg de olifant.

‘Knikken,’ zei de slak, terwijl de tranen in zijn ogen sprongen.

‘Maar dat doe ik zo vaak...’ zei de olifant. Maar toen sloeg hij zijn ogen neer en zei: ‘Het spijt me, slak.’

De slak keek zo verdrietig dat de olifant een brok in zijn keel kreeg. Het was ook een treurig gezicht: de neergutsende regen, de stukjes huis en de wanhopige slak.

‘Kan ik iets lijmen?’ vroeg de olifant. Maar de slak zei alleen maar: ‘Loop maar door, olifant.’

Toen de olifant doorliep riep hij hem nog na: ‘Maar ik ben niet boos!’

‘Nee,’ riep de olifant vlak voordat hij niet oplette en met zijn volle gewicht tegen de beuk botste, en wel zo hard dat de eekhoorn boven in zijn huis met stoel en al omviel, terwijl hij juist even zat te slapen.

De avond viel en de slak zocht alle scherven van zijn huis bij elkaar. Met wat lijm maakte hij zijn huis weer heel. Maar in het dak liet hij een opening waardoorheen iemand voortaan zijn hoofd zou kunnen steken als hij wilde knikken.

Toen hij die nacht plotseling wakker werd zag hij door de opening

een ster in de donkere lucht. En dan te bedenken, dacht hij, dat ik tot nu toe zelfs geen kier heb gehad. Hoe bestaat het! En hij schudde heel voorzichtig zijn hoofd, terwijl de ster hoog boven hem fonkelde.

[XIII]

OP EEN OCHTEND HAD DE EEKHOORN ZO'N HAAST OM TE zien of zijn wenkbrauwen wel goed zaten dat hij tegen zijn spiegel botste. De spiegel viel en brak in honderd stukken.

Bedroefd keek de eekhoorn naar de scherven en zag overal verspreid delen van zijn staart, zijn neus, zijn tenen en zijn kin. Zo kan ik nooit zien of alles wel goed zit, dacht hij en hij liet de ekster komen.

‘Mijn spiegel,’ zei hij en hij wees naar de scherven.

‘Ik zie het,’ zei de ekster die niets liever deed dan spiegels repareren. ‘Hij is wel heel erg kapot.’

‘Ja,’ zei de eekhoorn.

De ekster raapte de stukken op en begon ze zo goed en zo kwaad als het ging weer aan elkaar te zetten.

Niet alle stukken pasten meer of kwamen op de goede plaats terecht. En toen de eekhoorn even later in de spiegel keek zag hij er zeer eigenaardig uit. Zijn voet zat achter zijn staart, zijn kin hing aan een elleboog en zijn ene oog stond recht onder zijn andere oog.

‘Alles zit door elkaar!’ zei hij.

‘Je moet je ogen een beetje dichtknijpen,’ zei de ekster. ‘Dan valt het best mee.’

De eekhoorn kneep zijn ogen half dicht en keek in de spiegel. Maar hij leek nergens op.

‘En waar is mijn linker oor?’ riep hij opeens. Hij bekeek de spiegel aan alle kanten, maar nergens vond hij zijn linker oor.

‘Zeker zoekgeraakt,’ zei de ekster. Hij haalde zijn schouders op en zei: ‘Kom, ik ga weer eens.’

‘Hoe kan ik nou zien of mijn oor goed zit?’ riep de eekhoorn nog.

Maar de ekster stond al in de deur, nam een aanloop en vloog weg.

Thuisgekomen haalde hij de scherf van de spiegel die één oor van de eekhoorn weerkaatste onder zijn vleugel vandaan. Heel voorzichtig plakte hij hem aan de andere scherven die al bijna een hele muur van zijn kamer bedekten.

‘Prachtig,’ mompelde hij.

Hij draaide zich om en om voor de reusachtige spiegel.

‘Ik word steeds mooier!’ kraste hij en hij genoot van zijn linker oor, zijn slurf, zijn schubben, zijn twee stekels en zijn ene steeltje rechts op zijn enorme grijze hoofd.

[XIV]

OP EEN KEER HAD DE EGEL ZOVEEL SPIJT VAN ZICHZELF dat hij al zijn stekels uit zijn rug trok.

‘Er komt ook nooit iets van mij terecht!’ riep hij, terwijl hij wit en bibberend onder de linde stond.

Het was een koude dag, laat in het najaar. De wind gierde door de kale takken van de bomen en de golven zwiepten hoog op in de rivier. De kraai zat diep in zijn veren gedoken in de eik, en de eekhoorn trok zijn staart stevig om zijn nek.

Zo stond de egel daar midden in het bos, met al zijn stekels in zijn hand.

‘Ik had het kunnen weten,’ zei hij, meer tegen zichzelf dan tegen wie dan ook. ‘Ik had het moeten weten.’

De eekhoorn zag hem daar zo staan en riep, vanuit zijn deur: ‘Egel! Wat is er met jou gebeurd?’

‘Iets wat ik had kunnen weten,’ riep de egel terug.

‘Wat had je kunnen weten?’

‘Dat het zo ver met mij zou komen.’

‘Hoe ver is het dan met je gekomen?’

De egel maakte een hulpeloos gebaar, terwijl er kleine rode stippeltjes op zijn witte vel verschenen en zijn lippen steeds blauwer werden. Maar hij zei niets. De eekhoorn liet zich uit de beuk zakken en ging naar hem toe.

‘Ik betreur toch zoveel,’ zei de egel toen de eekhoorn voor hem stond. ‘En ik weet nog niet half wat!’

‘Egel, egel,’ zei de eekhoorn. ‘Wat heb je gedaan? Zo kun je toch niet verder?’

‘Nee,’ zei de egel. ‘Dat bedoel ik.’

Toen liet hij zijn hoofd zakken en keek hij alsof hij de grond in wilde kruipen.

‘Zo ken ik je niet,’ zei de eekhoorn.

‘Zo zonder stekels?’ vroeg de egel. ‘Of zo moedeloos?’

‘Zo beide,’ zei de eekhoorn. ‘En zo bedroefd.’

‘Ja,’ zei de egel. ‘Zo ken ik mezelf al heel lang niet. En dat is verschrikkelijk.’

Het begon te sneeuwen en de eekhoorn vroeg de egel of hij met hem meeging, naar huis, om een beetje warm te worden.

‘Goed,’ zei de egel.

In het huis van de eekhoorn dronken zij zoete thee, terwijl een sneeuwstorm begon te razen. En toen het donker was vertelde de eekhoorn een treurig verhaal over een kiezelsteen, waar de egel tot zijn verbazing heel vrolijk van werd.

Later die avond stak de eekhoorn de stekels een voor een terug in de rug van de egel.

‘Blijf vannacht maar hier,’ zei hij.

‘Dat had ik nooit gedacht,’ zei de egel, stralend. En voor hij in slaap viel, op de bank van de eekhoorn, zei hij nog: ‘Misschien is het toch minder ver met mij gekomen dan ik dacht.’

‘Welterusten,’ zei de eekhoorn die niet meer wilde weten wat de egel bedoelde.

[XV]

‘ZULLEN WE ERGENS HEEN GAAN?’ VROEG DE ZWALUW, terwijl hij voor de eekhoorn en de mier landde.

De eekhoorn en de mier waren al lang nergens meer heen geweest en vonden het een goed idee.

‘Ja,’ zeiden zij.

‘Stap dan maar op.’

Zij stapten op de rug van de zwaluw. De mier zat vooraan, de eekhoorn achteraan. Er was niet veel ruimte en het kostte de zwaluw grote moeite de lucht in te komen.

‘Zijn we te zwaar?’ vroeg de mier.

‘Niet zo schommelen,’ zei de zwaluw.

Zij stegen op en al spoedig waren zij ver weg. Als zij naar beneden keken konden zij niets meer herkennen. De wind suisde langs hun oren en de zon was groot en dichterbij dan ooit.

De eekhoorn boog zich naar voren naar de mier en vroeg: ‘Waar gaan we heen?’

‘Dat weet ik niet,’ zei de mier.

‘Vraag het dan eens,’ zei de eekhoorn.

De mier boog zich naar voren en riep in het oor van de zwaluw: ‘Waar gaan we heen?’

‘Niet zo schreeuwen,’ zei de zwaluw.

De mier ging weer rechtop zitten. De eekhoorn tikte hem op zijn schouder.

‘Wat zei hij?’ vroeg hij.

‘Niet zo schreeuwen,’ zei de mier.

‘Schreeuwde je dan?’

De mier haalde zijn schouders op en zei: ‘Vraag het hem zelf maar.’

‘Dat is goed,’ zei de eekhoorn. Hij probeerde eerst langs de mier naar voren te klimmen, maar dat lukte niet. Toen klom hij over de mier heen.

Toen hij boven op het hoofd van de mier stond en even nadacht sloeg de zwaluw juist rechtsaf.

‘Kijk uit,’ riep de mier.

‘Wat is er nu weer?’ vroeg de zwaluw. Maar de eekhoorn had zijn evenwicht al verloren en viel.

‘Hij valt!’ riep de mier en schudde de zwaluw aan zijn nek.

‘Niet doen,’ zei de zwaluw.

Met grote snelheid vloog hij door, de wolken in, steeds verder weg. Het duurde lang voordat hij ergens landde en zag dat de eekhoorn ontbrak.

De eekhoorn viel ondertussen naar beneden. Hij had geen tijd om ergens over na te denken, en met een harde klap kwam hij in het gras terecht, precies tussen de kraanvogel en zijn spiegel.

‘Ga eens opzij,’ zei de kraanvogel.

Maar de eekhoorn was te versuft om zich te verroeren.

‘Hé, ik kan niets zien, ga toch opzij,’ zei de kraanvogel opnieuw. ‘Ik moet zo naar een feest, zit mijn kroon goed?’

De kraanvogel begon aan de eekhoorn te sjorren, maar daardoor viel de kroon van zijn hoofd. De eekhoorn rolde opzij en kwam op de kroon terecht.

‘Nu lig je op mijn kroon!’ schetterde de kraanvogel.

De eekhoorn opende zijn ogen en zag het opgewonden kale hoofd van de kraanvogel, die aan de kroon stond te rukken. Maar het ding was totaal verkreukt en verformfaaid, en toen de kraanvogel hem op zijn hoofd zette gleed hij er meteen weer af.

‘Je komt ook wel op een zeer ongelukkig moment uit de hemel vallen!’ riep hij tegen de eekhoorn.

In de verte klonk een schreeuw.

‘Het feest begint al!’ riep hij. ‘Wat moet ik nu? Moet ik me daar soms lopen te schamen? Door jou?’

‘Ukhrtsd,’ steunde de eekhoorn.

‘Dat slaat nergens op,’ zei de kraanvogel. ‘Ach, mijn kroon, mijn mooie kroon.’

Er klonk weer een schreeuw uit de verte, nu met moeite herkenbaar als: ‘Waar blijf je?’

‘Het is jóúw schuld,’ zei de kraanvogel. ‘Dat zal ik zeggen.’

Toen rende hij weg.

De eekhoorn bleef liggen. Uren later vonden de zwaluw en de mier hem daar. De eekhoorn was nog niet in staat iets verstaanbaars te zeggen.

‘Waar was je?’ vroeg de mier.

‘Wou je eigenlijk niet mee?’ vroeg de zwaluw. ‘Zeg het maar eerlijk.’

Even later vlogen zij weer verder. Maar zij vroegen niet meer waarheen. Zij wilde niets meer weten.

[XVI]

OP EEN DAG ZWOM DE WALRUS MET TRAGE SLAGEN LANGS
de rivier de vijver in.

Het was windstil die dag, het water glinsterde in de zon en in het riet rustte de walrus uit. Hij stak zijn hoofd boven water, keek om zich heen en zag de kikker zitten.

‘Neemt u mij niet kwalijk,’ zei de walrus, ‘maar komt het u hier bekend voor?’

‘Ja zeker,’ zei de kikker.

‘Mij niet,’ zei de walrus en hij wrong wat water uit zijn snor.

De kikker keek hem met grote ogen aan.

‘Dat alles zegt mij niets,’ zei de walrus en wees met een breed gebaar om zich heen.

‘Dat is riet,’ zei de kikker, ‘en dat is kroos.’

‘En ik?’ zei de walrus en keek de kikker met een sombere blik aan.

‘Nee,’ zei de kikker. ‘Ik weet niet wie u zou kunnen zijn.’

‘De walrus,’ zei de walrus.

‘Ik ben de kikker,’ zei de kikker.

Geruime tijd wisten zij niet wat te zeggen. Toen schraapte de kikker zijn keel en vroeg: ‘Bent u op weg ergens heen?’

‘Nee,’ zei de walrus. ‘Ik zwom zo maar wat rond.’

‘O,’ zei de kikker.

‘Ik ben bang dat ik te veel één kant heb aangehouden.’

‘Zat u aan iets anders te denken?’ vroeg de kikker.

‘Misschien wel,’ zei de walrus.

‘Dat overkomt mij ook zo vaak,’ zei de kikker. ‘Dan ben ik rustig aan het kwaken en dan denk ik aan iets anders en dan kwaak ik opeens de raarste dingen.’

‘Ja,’ zuchtte de walrus.

‘Aan wat voor andere dingen denkt u zo in het algemeen?’ vroeg de kikker. ‘Ik meestal aan kroos of taart of vleugels.’

Bij het woord vleugels gleed er een schaduw over zijn gezicht en zweeg hij.

‘Nee,’ zei de walrus, ‘als ik aan iets anders denk denk ik aan niets of hooguit aan de woestijn.’

‘Aan de woestijn??’ vroeg de kikker.

‘Ja, bestaat die eigenlijk?’ vroeg de walrus. ‘Nu ik u toch ontmoet...’

De kikker haalde zijn schouders op, en zo praatten zij nog urenlang door.

Toen de zon onderging nodigde de kikker de walrus uit om bij hem te blijven slapen.

‘Doet u nog iets aan geluid?’ vroeg de kikker toen zij die avond aan de soep zaten.

‘Ik bedoel kwaken of krijsen of zo iets?’

‘Ik geloof het niet,’ zei de walrus.

‘Ook niet piepen?’ vroeg de kikker. ‘Bijna iedereen piept wel.’

Maar de walrus schudde zijn hoofd.

‘Vindt u het dan goed als ik u iets voorkwaak, speciaal voor u?’ vroeg de kikker.

‘Nee nee, ja natuurlijk,’ zei de walrus, ‘gaat uw gang.’

De kikker kwaakte een lang verhaal.

Daarna gingen zij nog even naar buiten en zwommen zij zachtjes met elkaar pratend door de vijver. Het water was zwart en klotste tegen hun flanken.

‘Springt u wel eens?’ vroeg de kikker.

‘Nee,’ zei de walrus. ‘Ik geloof het niet.’

‘Wat doet u dan wel?’ vroeg de kikker.

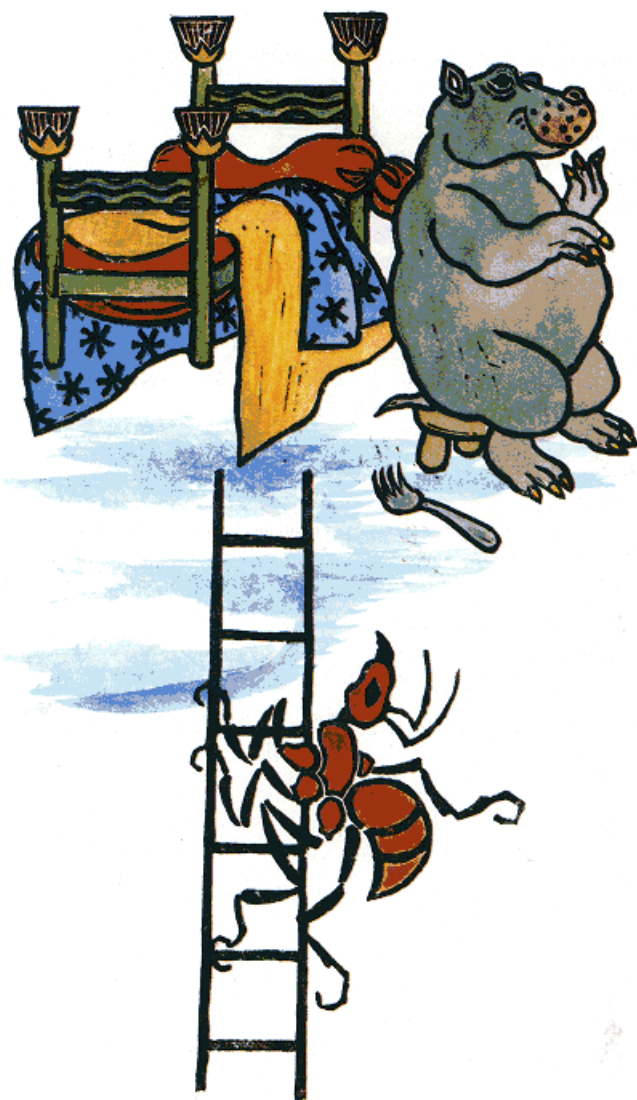
‘Ik weet het niet,’ zei de walrus. ‘Ik weet het echt niet.’

Zij zwommen terug naar huis.

‘Bent u moe?’ vroeg de kikker toen zij weer in zijn ondergelopen kamer tussen de rietpluimen zaten.

‘Ja!’ zei de walrus. ‘Dat ben ik. Wat leuk dat u dat vraagt!’

Niet lang daarna sliepen zij, in het riet, onder de waterlelie, niet ver van de kant.

[XVII]

OP EEN DAG BESLOOT HET NIJLPAARD OM ZICH TERUG TE trekken en in de lucht te gaan wonen. Hij had nog ergens een paar ladders liggen, timmerde ze aan elkaar vast en zette ze rechtop in het gras naast de rivier.

Hij besloot alleen het allernoodzakelijkste mee te nemen, dacht een tijd na en nam toen zijn bed, een krukje en een vork mee. Meer is vast niet allernoodzakelijkst, dacht hij.

Hij klom omhoog, wrong zich door een wolk heen en vestigde zich in de lucht.

Er waren daar geen muren, geen vloer, geen plafond, geen deur, geen dak en geen ramen. Maar daar heb je toch niets aan, dacht het nijlpaard. Hij zette het krukje neer, legde de vork eronder, schoof het bed ernaast en was tevreden.

Hij woonde zó hoog dat de zon altijd onder hem door scheen, terwijl er boven zijn hoofd verder niets meer was.

Soms, bij helder weer, konden de dieren in het bos hem zien zitten, op zijn krukje. Maar hij keek nooit terug en had het vermoedelijk goed naar zijn zin.

Soms wilde iemand wel eens bij hem langsgaan, maar dan riep hij naar beneden, langs de ladder: ‘Het komt nu niet goed uit...’ en ging de bezoeker onverrichter zake weer naar huis.

Maar toen hij jarig was besloten de mier en de eekhoorn echt bij hem op bezoek te gaan.

‘Wat zullen we hem geven?’ vroeg de eekhoorn.

De mier stelde voor om de vijver te geven.

‘Volgens mij,’ zei hij, ‘wil hij best weer eens zwemmen.’

De eekhoorn was het met hem eens.

Zij liepen naar de vijver en zetten hem met kroos en al op de rug van de eekhoorn.

‘Zit hij goed?’ vroeg de mier.

‘Ja,’ kreunde de eekhoorn.

‘Zullen we dan maar gaan?’ zei de mier.

Even later klommen zij langs de ladder omhoog, de eekhoorn met de vijver op zijn schouders en de mier voorop.

Het was een mooie dag en zij hoefden niet één wolk te passeren.

‘Zou jij daar wel willen wonen, mier?’ vroeg de eekhoorn, toen zij een uur hadden geklommen en nog lang niet halverwege de lucht waren. Hij bleef even staan.

‘Nee,’ zei de mier.

‘Waar zou jij wel willen wonen?’ vroeg de eekhoorn.

‘Nou,’ zei de mier, ‘ik zou wel wat hoger willen wonen. Zo'n beetje iets boven het gras, zodat je nog net je voordeur in en uit kan springen, maar wel helemaal los. Of op de zon.’

De eekhoorn zweeg. De vijver zakte steeds verder opzij en het leek hem verstandiger zwijgend te klimmen.

Maar even later zei hij toch: ‘Hij is wel zwaar.’

‘Wie?’ vroeg de mier.

‘De vijver.’

‘Ja,’ zei de mier. ‘Dat dacht ik wel. Hij ziet er heel zwaar uit.’

‘Ja,’ zei de eekhoorn.

Zo klommen zij verder.

Vroeg in de middag kwamen ze bij het nijlpaard aan, die juist wat zat te dommelen.

‘Gefeliciteerd met je verjaardag, nijlpaard,’ zeiden de mier en de eekhoorn. Het nijlpaard schrok wakker en viel van verbazing achterover toen hij de mier en de eekhoorn zag. Hulpeloos hing hij op zijn rug in de lucht.

‘We hebben een cadeautje voor je!’ zei de mier.

Hij tilde de vijver van de rug van de eekhoorn en legde hem neer, niet ver van het krukje.

‘O!’ riep het nijlpaard. ‘De vijver!’ Hij krabbelde overeind, nam een aanloop en verdween meteen onder water.

‘Dank jullie wel!’ riep hij toen hij weer bovenkwam.

Hij begon opgewonden in het rond te zwemmen en na elke ronde riep hij: ‘Mijn verjaardag! Mijn verjaardag!’

De mier en de eekhoorn gingen naast elkaar op het krukje zitten. Zij rustten uit van hun tocht en knikten naar het nijlpaard telkens als hij voorbij zwom. Maar zij zaten tamelijk ongemakkelijk en na enige tijd vroegen zij zich af of er misschien taart was.

‘Ik had gehoopt,’ fluisterde de mier in het oor van de eekhoorn, ‘op iets luchtigs. Met honing bovenop.’

‘Ja,’ zei de eekhoorn, ‘dat zou lekker zijn. Luchtige beukenoten met honing.’

Maar er was nergens iets te bekennen en het zag er ook niet naar uit dat er nog iets te voorschijn zou komen.

‘Mijn verjaardag!’ riep het nijlpaard nog steeds, terwijl hij rondzwom. Hij klom pas uit de vijver toen de mier en de eekhoorn van het krukje opstonden en aanstalten maakten om naar huis te gaan.

Hij bedankte hen uitvoerig, en breed glimlachend wuifde hij hen na toen zij langs de ladder naar beneden gingen. ‘Ahoi!’ riep hij nog.

Toen dook hij weer in de vijver. Een klein regenbuitje viel op de mier en de eekhoorn, en diep onder hen op de wereld.

Pas laat in de avond waren zij weer terug in het bos. Het nijlpaard lag toen al te slapen, met zijn hoofd tussen het kroos. Zijn bed was leeg, terwijl de maan voorzichtig over de rand van de vijver klom.

[XVIII]

‘S OCHTENDS, ALS IK WAKKER WORD,’ ZEI DE SLAK, ‘DAN heb ik altijd zo'n pijn aan mijn steeltjes.’

‘O ja?’ zei de giraffe. ‘Wat grappig! Ik ook. Net alsof ze steken.’

‘Ja,’ zei de slak. ‘Alsof ze in brand staan.’

‘Alsof iemand hard aan ze trekt,’ zei de giraffe.

‘Ja,’ zei de slak. ‘Zo'n pijn is het.’

Ze knikten naar elkaar en waren trots op hun gemeenschappelijke ochtendkwaal.

‘Kijk,’ zei de giraffe, ‘dat kan ik nou nooit eens uitleggen aan de mus.’

‘Nee,’ zei de slak. ‘Of aan de schildpad. Hoewel ik het met hem wel over verbouwen kan hebben.’

‘Verbouwen?’ vroeg de giraffe. ‘Wat is dat??’ En hij zette zeer grote ogen op.

‘Ja...’ zei de slak met een trage, gewichtige stem, ‘dat is heel moeilijk uit te leggen.’

De giraffe probeerde iets te bedenken wat ook heel moeilijk uit te leggen was, maar hij kon zo gauw niets vinden. Hij bromde iets en liep toen door.

De slak had kort tevoren uitvoerig met de schildpad gesproken. Zij woonden te klein, vonden zij. Zeker als er bezoek was, als het regende. De schildpad wilde wel een schuurtje met een afdak hebben. Maar hoe sleep ik dat mee? vroeg hij zich af. Of een vleugel, opzij. Dat leek hem ook wel wat.

De slak voelde meer voor een verdieping.

Die ochtend, na zijn gesprek met de giraffe, besloot hij meteen met de verbouwing te beginnen. Het was nog vroeg in de dag en het hoefde ook maar één verdieping te worden.

Aan het einde van de middag was de verdieping klaar. Er zat aan de voorkant zelfs een klein balkon aan. Voor als ik iemand in de verte wil zien aankomen, zei de slak tegen zichzelf en hij was zeer tevreden.

Ter ere van zijn verbouwing gaf hij die avond een feest. Een voor een mochten de dieren op het balkon staan en zwaaien naar de anderen, beneden.

‘Hallo!’ riepen de anderen dan terug.

Als een van de laatsten betrad de giraffe het balkon. Hij boog zich

ver voorover en kwam met zijn nek bijna bij de grond. Hij wenkte de flamingo.

‘Zullen we het over dansen hebben?’ vroeg hij luid. ‘Daar kan ik het nou nooit eens over hebben...’

Maar de slak hoorde hem niet. Hij deed juist de deur naar de benedenverdieping dicht. Hier, dacht hij tevreden, heeft nooit meer iemand iets te zoeken. Hier woon ik voortaan echt op mijzelf.

En terwijl buiten het feest nog luidruchtig druiste stapte hij in zijn bed.

[XIX]

OP EEN DONKERE DAG AAN HET EIND VAN HET JAAR WAREN alle dieren bijeen op de open plaats in het midden van het bos. Er blies een gure wind tussen de kale bomen door, en de meeste dieren hoestten of niesten of rilden luidkeels van de kou.

‘Dit is nou barre koude,’ zei de kikker die trots was dat hij dat wist.

‘Ja,’ zei de vlieg die naast hem stond te klappertanden.

‘Laten we ons allemaal verstoppen,’ zei de krekel.

‘Maar wie moet ons dan zoeken?’ vroeg de mus.

‘Niemand,’ zei de krekel. ‘Maar we kunnen de wind vragen om naar ons te fluiten als het lente wordt. Misschien kan hij de eerste bladeren wel laten zeggen: “Kom maar te voorschijn” en dan komen we allemaal te voorschijn.’

‘Goed!’ hilde de wind.

De dieren keken elkaar treurig aan. Iedereen gaf iedereen een hand en ging zich toen verstoppen.

De snoek verborg zich onder het blad van de waterlelie en de roerdomp ging achter een grijs paaltje staan. De slak trok zich terug in het donkerste hoekje van zijn huis en de kraai verdween in zijn veren. De gloeiworm verborg zich in het duister, de beer had nog een oude honington waarin niemand hem zou kunnen vinden, met hier en daar nog wat honing op de bodem, en de eekhoorn ging in zijn kast zitten tussen twee flessen met beukenotensiroop.

Niemand wist waar iemand anders was. En iedereen wachtte op de lente.

Toch kon de eekhoorn het niet laten een heel klein briefje aan de mier te sturen. Tot zijn onuitsprekelijke genoegen kreeg hij op de allerlaatste dag van het jaar een briefje terug. Een felle sneeuwstorm blies het envelopje onder zijn voordeur door, liet het door zijn kamer dwarrelen en schoof het door een kier de kast in.

‘Hallo eekhoorn!’ schreef de mier en de eekhoorn prikte het briefje op de binnenkant van zijn kast en keek ernaar zolang het winter was en iedereen zich verborgen hield.

‘Hallo mier,’ zei hij zo nu en dan tegen het briefje. Zo ging de tijd sneller en minder saai voorbij.